

OR IVAN SZABÓ SO

Prešporsko-bratislavské strašidlá

IVAN SZABÓ

PREŠPORSKO-BRATISLAVSKÉ

STRAŠIDLÁ

IVAN SZABÓ

PREŠPORSKO-BRATISLAVSKÉ

STRAŠIDLÁ

Text © Ivan Szabó

Photographs © Eduard Drobny, Vladimír Fecko, Marián Gavenda, Perfekt´s archive,
Veronika Sabovčíková, Michal Zika´s private collection of historical postcards

Design © Veronika Sabovčíková, DTP Perfekt 2016

Slovak edition © Perfekt 2016

Vydané s príspevkom hlavného mesta SR Bratislavy,
grantového programu ARS BRATISLAVENSIS.

PREŠPORSKO-BRATISLAVSKÉ STRAŠIDLÁ

Veľký výber starých pohľadníc Bratislavy nájdete v predajni ALBUM
na Jéghého ulici 10a v Bratislave alebo na www.albumik.sk.

Autor textu: Ivan Szabó

Fotografie: Eduard Drobny, Vladimír Fecko, Marián Gavenda, archív vydavateľstva Perfekt,
Veronika Sabovčíková, súkromná zbierka dobových pohľadníc Michala Ziku

Jazyková redaktorka: Daša Jajcayová

Grafická úprava: Veronika Sabovčíková, DTP Perfekt

Vydal Perfekt, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava, ako svoju 737. publikáciu.

Rok vydania 2016

Prvé vydanie

Tlač: FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Knihu si môžete objednať vo vydavateľstve PERFEKT, Cukrová 14, 811 08 Bratislava,
e-mail: odbyt@perfekt.sk alebo kúpiť na www.perfekt.sk s 30 % zľavou.

Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na internetových portáloch
www.martinus.sk, www.dibuk.sk, www.datart.sk a www.prestigio.sk.

ISBN 978-80-8046-741-8

www.perfekt.sk

Každé mesto má viacero tvárí. Jedna je všedná, každodenná – ľudia sa prechádzajú po ulici, rozprávajú sa, nakupujú, posedávajú v parku... Druhá tvár patrí nočnému mestu. Väčšina ľudí odpočíva v posteliach, snívajú sa im rôzne sny. Keď odbije polnoc, prebúdajú sa tajomné postavy. Z pivníc vychádzajú nočné prízraky, strašidlá, rytieri bez hlavy a duchovia. Takú tajuplnú nočnú tvár mal, samozrejme, aj Prešporok. Po nočných uliciach sa prechádzali duše mŕtvych, ktorým krivda, čo ich postihla počas života, nedala spať. Hľadali spravodlivosť a niekoho, komu sa mohli vyžalovať. Bývali to náhodní noční chodci, ktorí sa zľakli a pred strašidlami utekali. Na nočnú prechádzku si vyšli aj biele a čierne panie či bosorky, ktoré upálili nemilosrdní kati na Hlavnom námestí neďaleko Michalskej veže. Často ani kati nenašli na druhom svete pokoj, veď nie vždy odťali hlavu vinníkovi. Aj v stredoveku sa často stávali justičné omyly. Tajomné historky sa ústnym podaním prenášali z pokolenia na pokolenie, až sa napokon našiel niekto, kto historky o strašidlách, príznakoch a o nadprirodzených udalostiach spísal na jeden papier. Takým človekom bol bratislavský novinár, znalec histórie mesta Bratislava Karl Benyovszky. Navštívil veľa starých Prešporákov, ktorí mu porozprávali to, čo počuli od svojich starých rodičov. Bola to podľa neho ťažká robota. *„Zbierať povesti mali naši predkovia už dávno, keď pri mihotavom svetle lojových sviečok počúvali rozprávanie svojich starých materí. Nik sa nestaral o tieto perly ľudského ducha, z ktorých sa dnes už mnohé nenávratne stratili,*“ napísal. Oveľa neskôr sa o povesti, legendy a rozprávky z Prešporoka začali zaujímať aj iní spisovatelia (Mária Ďuričková, Rudo Móric, Igor Janota). Mňa zo starých historiek očarili tie, ktoré mi naháňali zimomriavky. Pretože sa rád bojím, chcem sa so svojím strachom podeliť aj s vami, milí čitatelia, lebo strašidlá strašia dozaista aj v dnešnej Bratislave.

Autor

Meštiansky dom na Bielej ulici vyhlásili v roku 1963 za národnú kultúrnu pamiatku.

BIELA PANI Z BIELEJ ULICE

Raz začas sa stalo, že sa pekársky tovariš Franc zabudol vo vieche pri džbáne bieleho vína a z viechy odchádzal v čase, keď sa mestský hlásnik pripravoval odtrúbiť polnoc. Francove nohy od vína oťaželi. Občas sa na kamennej dlažbe potkol a cestu domov mu sťažoval škriatok, nútia-ci ho motať sa po uličkách starého mesta. Šiel neisto a pokukoval po mohutných drevených bránach, ktorá je tá jeho, kde býval v prenájme v podkroví. Všetky brány boli zamknuté, no jedna na Bielej ulici bola odchýlená. Nakukol do dvora, mysliac si, že tam býva. Zrejme domáca, keď zistila, že podnájomník nie je doma, nechala vráta pootvorené. Lenže dvor za bránou sa mu zdal akýsi cudzí, ba aj vysadené kvetiny ho presvedčili, že tu nebýva. K jeho náhlemu vytriezveniu prispela biela postava motajúca sa pri kvetinových záhonoch. Bola to žena priesvitná ako záclona. V rukách držala krhlu a zalievala záhony. Od polievajúcej ženy zavial k tovarišovi chlad, hoci letná noc bola teplá. Franc ženu neoslovil. Mal strach. Radšej sa pomaly vytratil z dvora, a tak s triezvou hlavou ľahko našiel dom, v ktorom býval. Brána bola zamknutá, tak zabúchal. Domáca mu prišla otvoriť a nahnevane sa pýtala, prečo prišiel tak neskoro, ešte aj s vínnym dychom.

Ráno sa Franc domácej zdôveril so svojím nočným zážitkom. Tá sa ho spýtala: „Aké číslo mal ten dom?“ Franc už mal v hlave jasno a povedal: „Bol to dom číslo tri.“ „Panebože,“ skríkla domáca. „V tom dome bývala pani Božena,

Fontána Bielej pani na Františkánskom námestí

Biela pani z Bielej ulice

najväčšia dobrodenka, ktorá sa starala o chudákov z celého mesta. Dávala im chlieb, občas aj mlieko či cesnakovú polievku. Pred pár rokmi zomrela. Mala veľký pohreb, chudáci sa s ňou prišli rozlúčiť na cintorín. Asi je to jej príznak. V hrobe nenašla pokoj a ulútosť sa jej zanedbaných záhonov.“ Franc pripustil, že je to možné. Striaslo ho, pretože príznaky z druhého sveta nemal rád.

Prešiel mesiac či dva a Francovi opäť zachutilo víno. Raz v noci šiel domov uličkami starého mesta a zastavil sa na Bielej ulici pred domom číslo tri. Polieva ešte biela pani kvetiny? Prebleslo mu myslou. Dvere boli opäť otvorené, tak nazrel dnu. A uvidel tam to, čo aj predtým: biela pani vymodelovaná z bieleho dymu polievala záhony kvetov. Voda sa jej ako slabý dážď liala z krhly. Keď bola krhla prázdna, pani zašla k fontánke, z ktorej vytekal tenký prúd vody. V tej chvíli obrátila zrak k bráne, kde stál tovariš Franc. Bolo vidieť, že sa naľakala, pretože sa biely dym roztriasol a k Francovmu úžasu sa pomaly menil na biely kameň s podobou ženy. O pár dní Franc znova sedel vo vieche nad holbou vína a počul, ako sa hostia rozprávajú, že v dome na Bielej ulici sa pri fontánke z ničoho nič objavila pekná ženská socha. Nevedno, ktorý prešporský sochár ju vymodeloval, lebo žiadny sa k dielu nehlásil. Tovariš Franc však vedel pravdu o bielej soche, no tajemstvo si nechal pre seba.

Františkánske námestie

STRAŠIDELNÝ DOM

Ludia, ktorí sa prechádzali po prešporskom Hlavnom námestí, vždy odvracali hlavu od jednej z budov, ktorej sa hovorilo Burg. Príčina bola prostá: v tom dome strašilo a každý chcel mať od strašidiel pokoj. Svedectiev o strašení v dome bolo viac ako dost. Jeden francúzsky vojak, ktorý sa ubytoval v dome na štvrtom poschodí v čase, keď napoleonské vojská dobiedzali do mesta, tvrdil, že sa mu o polnoci zjavilo v izbe dvanásť starcov, ktorí ho chceli pripraviť o život. „Nemať šabľu, bolo by dávno po mne,“ tvrdil vojak veliteľovi a ukazoval mu doseekaný nábytok a steny ako dôkaz toho, že sa musel brániť proti nočným príznakom. Podobnú skúsenosť mal aj krajčír, ktorý prišiel z Viedne do Prešporku, ponúkať svoje služby. Ten zase hovoril, že mu do izby o polnoci vkročil hrôzostrašne vyzerajúci stavec a gánil na neho, potom sa až do briezdenia prechádzal

Dobový pohľad na Palugyayov dom, kde kedysi stála budova, ktorej sa hovorilo Burg.

po izbe s pergamenom v rukách. Tretie svedectvo o hrozných starcoch vydala slúžka, ktorá po celom dome zháňala pahrebu. Nikto jej neposlúžil. Napokon sa vybrala aj na štvrté poschodie. Tam našla v kozube žeravé uhlíky. Nabrala si ich do hrnca, no keď chcela odísť, postavila sa proti nej skupina šedivých dlhobradých starcov. „Nesmieš prezradiť, že si nás videla, lebo bude s tebou zle,“ vyhrážal sa jej ten s najdlhšou bradou a najhrozivejším pohľadom. Slúžka sa triasla od strachu a bola by slúbila hocičo, len aby sa dostala od starcov preč. Ráno, keď sa zobudila, našla v kozube namiesto uhlíkov zlaté dukáty, vraj aby jej starci odčinili strach.

Až po veľmi dlhom čase vyšla najavo pravda o strašidelných starcoch. Všetko sa odohralo v čase, keď hordy chceli dobyť Prešporok a vyrabovať ho. Vtedy sa zišli v Burgu ctihodní predstavitelia mesta a radili sa, čo robiť, aby sa nepriateľské hordy do mesta nedostali. Dohodli sa, že nepriateľa obmäkčia bohatými darmi, a tým ho primajú, aby mesto obišiel. Na vozy naložili zlato, striebro, kožušiny a vybrali sa do nepriateľského tábora. Dúfali v porozumenie, no veľmi sa mylili. Vojaci ich pochytili, mučili ich a napokon zabili. Korisť si neskôr rozdelili. Od tých čias sa v Burgu v okne na štvrtom poschodí v noci svietilo, ozývalo sa rinčanie zbraní a nárek starcov. Neskôr nárek prestal a ozývali sa len akési slová, ktorým nebolo rozumieť. Ľudia si to vysvetľovali tak, že sa ctihodní otcovia mesta rozprávajú o tom, čo mali urobiť, aby sa nestali obeťami neľútostnej hordy. Pravda, už bolo neskoro a minulosť sa nedala vrátiť. Možno aj vymysleli, čo mali urobiť, aby sa nedostali do pazúrov nepriateľa. To sa však už nikto nikdy nedozvedel. Ľudia, ktorí v Burgu bývali, sa pomaly odsťahovali a dom spustol. Ožíval len v noci. Napokon sa mesto rozhodlo Burg zbúrať, a tým sa zbaviť aj nočných prízrakov. Stalo sa tak v roku 1883. V tom istom roku postavil namiesto Burgu na Hlavnom námestí vysoký dom známy vinár František Palugyay, ktorý tam stojí až dodnes.

Dom vinára Františka Palugyaya dnes

ČIERNA PANI MILOVALA VÍNO

V tom čase, o ktorom budeme hovoriť, Burg na Hlavnom námestí ešte stál a jeho majiteľom bol kupec. Ten veril, že za peniaze si môže dovoliť všetko, ba aj kúpiť lásku peknej paničky. Aj sa mu to podarilo a svadba patrila k najhonosnejším, ktoré sa na Hlavnom námestí konali. Svadobný sprievod sa vinul po námestí. Obrad sa konal vo Františkánskom kostole. Svadobčanov sprevádzala cigánska kapela a bolo zjavné, že veselie potrvá až do bieleho dňa. Nevesta vyzerala krásne a bolo vidieť, že je šťastná a lichoť jej, koľko veľkých pánov jej prišlo gratulovať k manželstvu. Zdalo sa, že spoločný život novomanželov bude trvať dlho a problémy sa mu vyhnú. Lenže po medových týždňoch nastúpili týždne všedné. Medzi ne patrili aj dni, keď kupec opúšťal Prešporok a za obchodom odchádzal ďaleko za hranice mesta. Mladomanželka zostávala v temných miestnostiach sama a nudila sa. Raz sa pozerala oblokom do uličky, kde stál mestský

Františkánsky kostol, v ktorom sa vydávala Čierna pani za bohatého kupca.

Súčasná podoba Zeleného domu, v ktorom bol v minulosti mestský hostinec.

hostinec Zelený dom. Vraj tam nalievali výborné víno. Veď napokon sa pilo aj u nich na svadobnej hostine. Zavolala sluhu a prikázala mu, aby zašiel do hostinca a priniesol odtiaľ zopár litrov vína. Sluha sa vrátil a do krásnej čaše nalial zlatistý mok. „Druhú čašu si nalejem sama,“ povedala pani domu a sluhu, ktorý čakal, že panej doleje, poslala preč. Nalievala si víno a odrazu pocítila, že sa jej smútok zo samoty stráca. Hoci sa jej točí hlava, dušu jej zaliala blaženosť. Ani nevedela, ako sa dostala do postele. Snívajú sa jej príjemné sny o časoch, ktoré prežívala pred manželstvom. Stretávala sa v nich s dávnymi galánmi a s dobrodružstvami, ktorých svedkami boli len blikajúce lampy prešporských uličiek.

Manžel sa vrátil z cesty práve vo chvíli, keď bola jeho manželka v alkoholovom opare a vôbec sa mu to nepáčilo. Zakázal jej piť víno pod hrozbou, že to môže znamenať rozchod. Po čase znova odišiel na cesty a mladá žena samotú zaháňala vínom. Potom prišla zlá správa. Zbojníci prepadli manželovu karavanu. Ukradli mu všetok tovar a jeho zabili. Pohreb v Prešporoku bol dojemný a z mladej ženy sa odrazu stala najbohatšia vdova v meste. Cítila sa slobodná, už jej nikto nebude zakazovať piť jej najobľúbenejší nápoj – víno. Nevedno koľko rokov takto popíjala. Jedno je isté. Jej pečeň to nevydržala a z najbohatšej vdovy sa stala najbohatšia mŕtvoľa. Obliekli ju do čiernych šiat a pochovali v čiernej truhle.

Do domu prišli noví obyvatelia a jeden z nich trpel nespavosťou. Za svitu mesiaca hľadel z okna do dvora, kde stála fontána zamurovaná do steny. Pozostávala z kamennej nádržky a oblúkovitého muriva, z ktorého vystupovala kamenná hlava. Nad ňou trónila baroková mušľa. Raz jeho pozornosť zaujala postava v čiernom odevu. Nevedno odkiaľ sa zjavila vo dvore. Brána bola, ako vždy, zamknutá na dva západy. Čierna postava pomaly prešla k fontáne a s chuťou sa napila čerstvej vody. Napokon zmizla v bielej hmlovine. Na druhý, ba aj na tretí deň sa výjav s čiernou paňou opakoval. Mladík premýšľal, čo to môže byť za zjavenie. To predsa môže byť bývala majiteľka domu, ktorá sa podľa rečí susedov upila k smrti. Vedel, že opilcov neustále smáďa a po dobrom fláme sa osviežujú čerstvou vodou. O udalostiach predchádzajúcich nocí povedal aj ostatným obyvateľom domu. Spoločne premýšľali, čo urobiť, aby čierna pani prestala chodiť do ich dvora. Svoju pozornosť zaostrieli na fontánu a dohodli sa, že na jej vrchol postavia kaplnku so sochou Bohorodičky. Ukázalo sa, že čierna pani nemá chuť sa pri nočnom osviežení stretávať s Bohorodičkou. Odvtedy sa už vo dvore Burgu neukázala. Možno si našla miesto pri inej fontáne.

VÍNO SI PODMANILO AJ PEKLO

Na začiatku jednej úzkej uličky vedúcej z Hlavného námestia stojí Zelený dom (teraz je lekáreň v ňom). Pravda, volakedy tam bol hostinec, v ktorom sa veselo popíjalo víno z vinohradov z okolia Prešporka. Dozor nad dobrým vínom mal vincúr Vinco, ktorý väčší kus života strávil medzi sudmi v pivniciach pod hostincom ako na svetle Božom. Raz si len tak odskočil z pivnice na Hlavné námestie, aby sa presvedčil, či je pravda, čo sa v krčme hovorí: vraj tam bosorku upaľujú. A skutočne. Kat si robil svoju robotu. Keď bosorka dohorela, kat začal zbierať jej popol z upáleného tela do pláteného vreca a pripravoval sa, že ho vysype do dunajských vln. V tej chvíli sa stalo čosi nečakané a prečudesné. Nad Hlavným námestím sa modrá obloha premenila na olovenú a začal fúkať ostrý vietor. Vo vzduchu sa vytvoril vír pripomínajúci lievik a ako pierko zdvihol vrece s bosorkiným popolom, a vyniesol ho k hrdlu lievika. Dav na námestí sa križoval, lebo to bolo niečo, čo Hlavné námestie ešte nezažilo. Aj Vinco sa s údivom pozeral na letiace vrece. Keď vietor prestal, nebo sa zase rozjasnilo. Vincúr Vinco sa vrátil do pivnice, sadol si na jeden sud a premýšľal, čo zlé bosorka urobila, že ju odsúdili na upálenie. Určite niekoho uriekla, komusi počarila, možno obcovala s diablom, čo bola najčastejšia príčina upálenia. Ako tak sedel a dumal, zazdalo sa mu, že sa ktosi medzi sudmi pohol. Zbystril pozornosť, zaostřil zrak a čo vidí? Ženská postava celá v čiernom sa zastavila pri každom sude, logla si z neho vína a hundrala: „Toto nie je dobré, toto nie je dobré.“ Vinco sa striasol od strachu, no napokon sa osmelil, zistiť, že to nie je odbornička na vínny mok. Smelo prerušil jej hundranie: „Po-

Zelený dom v minulosti

zor, pozor, tu sú len dobré vína. Aj toto je dobré, aj toto je dobré.“ Ukazoval na vína, ktorými žena predtým opovrhovala. Žena v čiernom si ho po chvíli všimla. Ani sa nezačudovala, že v pivnici stojí nejaký muž. Obrátila sa k nemu a spýtala sa: „Ty rozoznáš dobré víno od zlého?“ „Odpoviem ti,“ povedal Vinco, „keď mi povieš, kto si a čo robíš v našej pivnici.“ Žena v čiernom sa zasmiala a povedala: „Rada ti to vysvetlím. Som Lucia. A do pivnice ma vyslali z pekla. Vieš, na Hlavnom námestí upálili pred chvíľou našu družku. Vreco s jej popolom som z námestia zobrala, aby som ho zanesla do pekla. O chvíľu sa brány pekelné otvoria a my, ostatné bosorky, medzi sebou privítame novú priateľku. Na privítanie potrebujeme najlepšie víno.“ Vincúr Vinco pani v čiernom začudovane počúval, no vedel, že na čudovanie sa nie je čas, preto rýchlo odpovedal: „V týchto dvoch sudoch sú vína z najlepších hroznových sort, ktoré do Prešporka voľakedy dávno priniesli Rimania. Z tých sudov si ber, lebo to ti radím ja, vincúr Vinco zo Zeleného domu.“ Ako áno, ako nie, pani v čiernom si naložila na chrbát dva sudy a niesla aj vreco. Vinco sa dovtúpil, že je to popol z bosorky upálenej na námestí. Zem zadunela, sudy sa roztriasli a čierna pani vyletela hore komínom. Vinco sa spamätal a išiel sa pozrieť na miesto, kde chýbali sudy s najlepším vínom. Prizrel sa bližšie a zistil, že namiesto chýbajúcich sudov tam sú mešce plné dukátov. Tak sa mu čierna pani odmenila za dobré rady. Ochotný vincúr si za dukáty kúpil vinohrad na prešporských vrškoch a sadil tam iba takú sortu hrozna, z ktorej chuti víno nielen ľuďom, ale pochutnajú si na ňom aj bosorky z pekla.

Vinohrady nad Bratislavou

KLINCOM DO ROPUCHY

Murár Karol Riegeltall opravoval múry na Prešporskóm hrade. Kde bola diera, tam hodil kus malty. Kde bola na hradbách väčšia diera, tam priložil skalú a na skalú prihodil väčší kus malty. Karol bol veselý družný človek, ktorého mali ostatní murári radi, aj preto, že si pri práci spieval. Mal pekný čistý hlas. Pri jeho pesničkách išla celej partii práca od ruky. Jedného dňa zbadali kamaráti na Karolovi zmenu. Najskôr spieval falošne, potom prestal spievať úplne. „Čo je s tebou, Karol?“ vyzvedali chlapi. „Volakedy si spieval a robota nám išla od ruky. A dnes? Si zachmúrený, takmer slovka neprerečieš. Čo sa ti stalo?“ Prešlo niekoľko týždňov a Karol bol čoraz smutnejší a bledší. Až raz cez popoludňajšiu prestávku sa chlapom zdôveril so svojím trápením. „Nechce sa mi ani žiť. V noci sa nevyším, len čo oči zažmúrim, prepadne ma nočná mora a nedá mi spať. Ráno vstávam unavený, akoby som celú noc maltu miešal. Nečudujte sa, že mi nie je do spevu, skôr mi je do plaču. Ak to takto pôjde ďalej, bude lepšie, ak skočím z hradného múra do priepasti, alebo sa utopím v Dunaji.“ Chlapi ho utešovali, vraj to prejde, také veci sa stávajú. Dokonca jeden z chlapov si spomenul, že mu jedna starena vravela, že človek sa zbaví nočnej mory tak, že pred spaním dá stoličku do kúta miestnosti. Pridal sa aj druhý, ktorý tiež poznal človeka, ktorého trápila mora. Dotyčný ráno zistil, že má na posteli steblo trávy. „Nuž, to steblo zobral a spálil ho v kozube,“ vravel murár. „Od tých čias už

Gotická brána Bratislavského hradu z 2. polovice 15. storočia

nebolo po more ani chýru ani slychu. Len sa ráno pozri aj ty, či na perine nemáš steblo tvávy.“

Karol vyskúšal jedno aj druhé: stoličku postavil do kúta, no spáliť nemal čo, pretože na perine steblo nebolo. Mal tam iba páperie, no to nemalo s morou nič spoločné. Mora ho gniavila čoraz silnejšie a silnejšie. Raz sa v hostinci zastavil cudzinec, ktorý prechádzal Prešporkom a spýtal sa Karola, čo je taký sklesnutý nad pohárom piva, veď je dobré. Chladené a trocha horké. Karolovi nebolo do reči, ale napokon vyšiel s pravdou von. „A nejakú bosorku si už navštívil?“ spýtal sa cudzinec. „Sú to múdre stvory a s čarami si vedia poradiť.“ „Vy poznáte nejakú bosorku?“ zbystril pozornosť Karol. „V Prešporku som iba zopár dní a už som sa dozvedel, že na konci Zuckermanbla jedna žije. V takom na polovicu zbúranom dome. Návštevy prijíma iba večer, hodinu pred polnocou.“ Karol o bosorke nepočul, nuž skúsil sa ako topiaci chytiť aj slamky. Cudzincovi veril, aj neveril. Napokon mu zaplatil pivo a rozhodol sa, že bosorku navštívi. Nečudo, že sa bosorka neukazovala v meste, pretože byť bosorkou bolo nebezpečné. Už nejednu na Hlavnom námestí upálili. Aj Karola prijala s nedôverou, no napokon sa po jeho úprimnom vyznaní rozhodla, že mu poradí, čo robiť proti nočnej more.

„Vyprázdni izbu tak, aby v nej bola iba tvoja posteľ,“ radila mu. „Ak pocítiš, že ťa tlačí mora, zapál petrolejku! Ak sa pri svetle v izbe niečo

Obrázok zobrazuje Vodný vrch, ruiny hradu a časť Zuckermanbla. V pravej časti záberu za prednými domami vidieť jednoposchodovú budovu s veľkou strechou. Je to dom cechu rybárov a loďníkov, postavený v rokoch 1759 – 1764.

Cesta z hradu na Zuckermandel okolo roku 1920

objaví, neváhaj a prepichni to klincom!“ Karol urobil, čo mu bosorka nakázala. Vyprázdnil izbu, vyniesol von starú almaru, ba aj stôl a stoličky. Vedľa postele postavil petrolejku a najdlhší klinec, aký doma mal a uložil sa spať. Po chvíli zaspal, no okolo polnoci pocítil, že sa mu čosi usadilo na hrudi. Chcel sa nadýchnuť, no nevládal. Horko-ťažko sa otočil na bok, aby sa dostal k petrolejke a zapálil knôt. Svetlo ožiarilo izbu a Karol zbadal sedieť v kúte veľkú ropuchu. Neváhal a hneď k nej priskočil a prepichol ju. Ropucha odrazu zmizla. Karol nevedel kadiaľ sa dostala von, veď dvere boli zamknuté. Opäť si ľahol do postele a spal ako dudok, nič mu nerušilo sny. Skoro ráno sa prebudil svieži a vyspaný do ružova. S chuťou sa vybral do roboty na Hrad a opäť si začal spievať. Chlapi ihneď postrehli Karolovu premenu a spytovali sa, čo sa stalo. Karol im vyrozprával, ako navštívil bosorku, ako mu poradila, čo má proti nočnej more urobiť, ba priznal aj to, ako škaredú ropuchu prepichol klincom.

V podvečer sa šichta skončila a Karol sa vracal domov. Neďaleko domu stretol susedku s obviazanou rukou. „Čože sa vám stalo, pani suseda?“ vyzvedal sa. „Ale nič,“ odpovedala. „Iba ma poštípala veľký komár. Pri vode ich je veľa.“ Suseda sa pobrala preč a Karol si v hostinci pri pive dával dohromady myšlienky o tom, čo sa mu v ostatnom čase prihodilo. Vtedy mu zišlo na um, čo ak mu moru privolávala suseda a štípanec komára bol iba výhovorkou. Ona bola tou ropuchou, čo mu nedávala spať. Všetky fakty ho presvedčovali o tom, že má pravdu, lebo odvtedy ho už mora netlačila.